

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 1ης Δεκεμβρίου 2003

κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις [COM(2003) 507 τελικό]

(CON/2003/26)

(2003/C 296/04)

1. Στις 22 Σεπτεμβρίου 2003 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διατυπώσει τη γνώμη της αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις (στο εξής «πρόταση κανονισμού»).
2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώνει τη γνώμη της βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4, πρώτη περίπτωση, της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 17.5, πρώτη πρόταση, του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ εξέδωσε την παρούσα γνώμη.
3. Σκοπός της πρότασης κανονισμού είναι η διαμόρφωση νομικής βάσης για τη συλλογή και κατάρτιση στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οι εν λόγω στατιστικές είναι απαραίτητες στην Επιτροπή για την εκπόνηση από αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 99 παράγραφος 3 της Συνθήκης, των εκθέσεων τις οποίες υποβάλλει στο Συμβούλιο και οι οποίες επιτρέπουν στο τελευταίο την παρακολούθηση των οικονομικών εξελίξεων σε κάθε κράτος μέλος και στην Κοινότητα, αλλά και της συνέπειας των οικονομικών πολιτικών προς τους γενικούς προσανατολισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 99 παράγραφος 2. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει, δυνάμει του άρθρου 133 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης, να υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις για τη θέση σε εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής, είναι δε επιφορτισμένη με τη διεξαγωγή εμπορικών διαπραγματεύσεων κατόπιν εξουσιοδότησης από το Συμβούλιο. Για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών, η Επιτροπή έχει ανάγκη από κατάλληλες, υψηλής ποιότητας στατιστικές πληροφορίες. Οι εν λόγω πληροφορίες είναι επίσης αναγκαίες για την εφαρμογή και αναθεώρηση εμπορικών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της γενικής συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS) και της συμφωνίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (TRIPS), καθώς και για τη διεξαγωγή των υπό εξέλιξη αλλά και μελλοντικών διαπραγματεύσεων για τη σύναψη περαιτέρω συμφωνιών.
4. Η πρόταση κανονισμού καθιερώνει ένα κοινό πλαίσιο για τη συστηματική παραγωγή κοινοτικών στατιστικών, παρέχοντας κοινούς ορισμούς εφαρμοστέους από τα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των οικείων στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις, και καθορίζοντας τις υποχρεώσεις αυτών σχετικά με τα δεδομένα που θα πρέπει να διαβιβάζονται.
5. Η πρόταση κανονισμού ορίζει επίσης πρότυπα για τη διάδοση κοινοτικών στατιστικών από την Επιτροπή. Τέλος, με την εν λόγω πρόταση συγκροτείται η επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών ως νέο φόρουμ συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και της ΕΚΤ –η οποία συμμετέχει ως παρατηρητής– όσον αφορά τις στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις.
6. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει τις ρυθμίσεις της πρότασης κανονισμού. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεννόησης της 10ης Μαρτίου 2003 μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικής της ΕΚΤ (ΓΔ Στατιστικής) και της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Eurostat), η ΕΚΤ, και ιδίως η ΓΔ Στατιστικής, είναι έτοιμη να συνεργαστεί με την Eurostat στην κατάρτιση του λογαριασμού χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και του συναφούς εισοδήματος του ισοζυγίου πληρωμών της ΕΕ, λόγω της εμπειρίας της στην κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών της ζώνης του ευρώ.
7. Η αιτιολογική σκέψη 7 της πρότασης κανονισμού αναφέρει ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ⁽¹⁾ έχει άμεση επίδραση στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών. Ειδικότερα, το άρθρο 8 του εν λόγω κανονισμού αναφέρεται στη δυνατότητα αύξησης από το ποσό των 12 500 ευρώ στο ποσό των 50 000 ευρώ του κατώτατου ορίου για τη γνωστοποίηση των διασυνοριακών πληρωμών από τράπεζες. Αυτό προκαλεί κάποιες ανησυχίες, ιδίως για το λόγο ότι μια τέτοια αύξηση του κατώτατου ορίου μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και των χωρών που θα γίνουν κράτη μέλη της ΕΕ, και για τις οποίες οι στατιστικές ισοζυγίου πληρωμών είναι σημαντικές, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν πληρούνται τα κριτήρια σύγκλισης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 13.

8. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει ιδιαίτερα τη ρύθμιση του άρθρου 8 της πρότασης κανονισμού, που αφορά τη διαβίβαση και ανταλλαγή εμπιστευτικών δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς. Πράγματι, το άρθρο 8 μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση επανειλημμένα εμφανιζόμενων δυσχερειών όσον αφορά την ανταλλαγή εμπιστευτικών δεδομένων. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι το αποτέλεσμα της εργασίας των κρατών μελών όσον αφορά τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση του συγκεντρωτικού μεγέθους της Κοινότητας θα συμβάλει και προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ποιότητας του συγκεντρωτικού μεγέθους της ζώνης του ευρώ.
9. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει επίσης τη ρύθμιση του άρθρου 11, βάσει του οποίου η ίδια αποκτά την ιδιότητα παρατηρητή των εργασιών της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών. Η συμμετοχή της ΕΚΤ στην επιτροπή θα συμβάλει —αν και σε περιορισμένο βαθμό, λόγω της ιδιότητας της πρώτης ως παρατηρητή— στην εξασφάλιση συνέπειας, όσον αφορά τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, και πιστής τήρησης των διεθνών στατιστικών προτύπων. Ακόμη, θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων παραγωγής στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών και των συναφών στατιστικών και θα προωθήσει την ποιότητα των δεδομένων και των μεθοδολογικών σημειώσεων (μεταδεδομένων).
10. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η πρόταση κανονισμού δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη την παροχή στοιχείων σχετικά με τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, αφού δεν υπάρχουν συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΕ καθ' εαυτά. Εάν, πάντως, θεωρηθεί ότι η παροχή στοιχείων σχετικά με τα συναλλαγματικά διαθέσιμα θα είναι μελλοντικά απαραίτητη για στατιστικούς σκοπούς (π.χ. λογιστικό κλείσιμο του ισοζυγίου πληρωμών της ΕΕ και, κατ' επέκταση, διευκόλυνση αξιολόγησης της ποιότητας των δεδομένων), η ΓΔ Στατιστικής της ΕΚΤ, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), θα μπορούσε να προσφέρει τις εξειδικευμένες της γνώσεις όσον αφορά στην κατάρτιση και την μεθοδολογία του εν λόγω στοιχείου. Σε μια τέτοια περίπτωση γίνεται επίσης αντιληπτό ότι τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη θα ήταν υποχρεωμένα να παρέχουν στην ΕΚΤ τα σχετικά δεδομένα (ήτοι τα σχετικά με τις απαιτήσεις τους έναντι μη κατοίκων της ΕΕ σε νομίσματα πλην του ευρώ ή όποιου άλλου νομίσματος αποτελεί νόμιμο χρήμα εντός της ΕΕ).
11. Η ΕΚΤ συμμερίζεται το ενδιαφέρον που εξέφρασε πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την παρακολούθηση του διεθνούς ρόλου του ευρώ ⁽¹⁾. Το ΕΣΚΤ θα ερευνήσει, στα προσεχή έτη, σε ποιο βαθμό είναι αναγκαίες οι πληροφορίες για την ανάλυση κατά νόμισμα — που να εμφανίζει τουλάχιστον ανάλυση σε ευρώ και λοιπά νομίσματα — όσον αφορά τις συναλλαγές σε αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και πως θα μπορούσε να επιτευχθεί η αποτελεσματική συλλογή των πληροφοριών αυτών με οικονομικό τρόπο. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της έρευνας, το ζήτημα αυτό μπορεί να αποτελέσει, σε εύθετο χρόνο, αντικείμενο συζήτησης στις οικείες επιτροπές, με σκοπό την εξέταση κατάλληλων τροποποιήσεων στην πρόταση κανονισμού.
12. Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Φρανκφούρτη, 1 Δεκεμβρίου 2003.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 3ης Ιουλίου 2003 σχετικά με το διεθνή ρόλο της ευρώζωνης και την πρώτη αξιολόγηση της εισαγωγής των χαρτονομισμάτων και κερμάτων [COM(2002) 332 — 2002/2259(INI)].